

SİRKÜ : 2015/10

**Konu : 6645 Sayılı (Torba) Kanun ile
Getirilen Yeni İstihdam Teşviki**

**KAYSERİ
28.05.2015**

İş, iş sağlığı ve güvenliği ile sosyal güvenlik ve diğer mevzuatlarda değişiklik yapılmasına dair, kamuoyunda “**Torba Kanun**” olarak anılan **6645 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun** 23.Nisan.2015 tarih ve 29335 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış bulunmaktadır. Aşağıda bu Kanunun 28 inci maddesi ile 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa eklenen geçici 15 inci madde hükmü ile işverenlere sağlanan;

“İŞKUR tarafından düzenlenen işbaşı eğitim programlarını tamamlayan 18 yaşından büyük 29 yaşından küçük kişileri istihdam edecek olan işyeri işverenlerine sağlanacak (ilâve) sigorta primi desteği”

hakkında bilgiler verilmiştir.

1 - Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen işbaşı eğitim programlarını tamamlayan kişileri işyerlerinde ilâve istihdam olarak işe alan özel sektör işverenlerine (5 puanlık prim indirimine ilâve olarak) sağlanacak olan 6 puanlık prim desteği

1.1 - Türkiye İş Kurumu (İŞKUR) tarafından düzenlenen ve en sonuncusu 31.12.2016 tarihine kadar başlatılacak olan işbaşı eğitim programlarını tamamlayan 18 yaşından büyük 29 yaşından küçük kişileri, programı tamamladıkları tarihten itibaren en geç 3 (üç) ay içinde eğitimini tamamladıkları meslek alanında 4/1- a kapsamında (eski adıyla SSK lı) sigortalı olarak işe başlatan özel sektör işverenlerinin ödemesi gereken aylık sigorta primlerinden, bu kişilerin, işe başlatıldıkları yıldan bir önceki takvim yılında işyerinden Kuruma bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilâve olarak işe alınmış olmaları kaydıyla; Hazinece karşılanan ve asgari prime esas kazanç tutarı üzerinden hesaplanan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin (5 puanlık) işveren hissesi indiriminden sonraki (kalan) prim nispetine ait malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi işveren hissesine ait (aynı şekilde asgari prime esas kazanç üzerinden hesaplanan) prim tutarı da İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanacaktır.

Yani İŞKUR tarafından en sonuncusu 31.12.2016 tarihine kadar başlatılacak olan “işbaşı eğitim programlarını” tamamlayan 18 yaşından büyük 29 yaşından küçük kişileri, eğitimlerini tamamladıkları tarihten itibaren ki (en geç) 3 ay içinde eğitimini aldıkları meslek alanında işe başlatan özel sektör işverenlerinin; bu kişilerin, işe başlama tarihinden bir önceki takvim yılında işyerinden SGK ya aylık prim ve hizmet belgeleriyle bildirilmiş olunan sigortalı sayısının ortalamasına ilâve (sigortalı) olarak işe alınmış olmaları (ve diğer şartlarında olması) kaydıyla, bu sigortalıların her ay (5510 sayılı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen) prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primlerine ait işveren hisselerinin tamamı, Hazine ve Fon tarafından karşılanacaktır. Bir başka ifadeyle bu teşvikten yararlanacak olan işverenler 5 puanlık prim teşvikiyle birlikte, **ilâve istihdam olarak işe alacakları bu kapsamdaki sigortalıların malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin aylık prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanacak (%5 + %6= %11 nispetindeki) işveren hissesini hiç ödemeyecektir.**

Yararlanılacak prim desteğinin nispeti (%11 - %5 =) %6 olup, fiili hizmet süresi eklenen işyerlerinde ise %7 - %9 arasındadır.

1.1.1 - Teşvikten yararlanma süreleri

İŞKUR tarafından düzenlenen ve en sonuncusu **31.12.2016** tarihine kadar başlatılacak olan işbaşı eğitim programlarını tamamlayan 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük katılımcı ya da kursiyerleri, programı tamamladıkları tarihten itibaren ki 3 aylık süre içinde eğitimini aldıkları meslek dalında ilâve istihdam olarak işe başlatan işyerleri (işe alınanların çalışmaya devam ediyor olması ve diğer şartların da mevcudiyeti kaydıyla) **imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteriyor ise 42 ay, diğer sektörlerde faaliyet gösteriyor ise 30 ay süre ile bu teşvikten yararlanacaktır.** Ancak **30.06.2015** tarihine kadar başlayan işbaşı eğitim programlarını bitirecek olanları eğitimini aldıkları meslek dalında işe başlatan işyerlerinde bu teşvikten yararlanma süresi **6'şar ay artırımlı olarak** yani 48 ay ve 36 ay olarak uygulanacaktır.

Fıkra hükmündeki **31.12.2016** tarihi Bakanlar Kurulu kararıyla birer yıl süreyle ve de en çok **31.12.2018** kadar da uzatılabilecektir. Ayrıca, hangi işyerlerinin imalat sanayi sektöründen sayılacağı da işkollarına göre Avrupa Topuluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenecektir.

1.1.2 - Teşvikten yararlanmak için işverenlerin uyması gereken şartlar

1.1.2.1 - İŞKUR işbaşı eğitim programını tamamlamış olan kişilerin 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük olması, eğitimini tamamladığı tarihten itibaren ki (en geç) 3 ay içinde ve de programını tamamladığı meslek alanında istihdam edilmek üzere işe alınmış olması gerektiği gibi işe alındıkları yıldan bir önceki takvim yılında (SGK 'ya) bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilâve istihdam olarak işe alınmış olması da şarttır.

Örneğin, İŞKUR 'un düzenlediği işbaşı eğitim programını tamamlamış ve tamamladığı tarihten itibaren ki 3 aylık süre içinde işe başlatılmış ve yaşı da Kanunda öngörülen kıstasa uygun bir kişinin işe alınması halinde; işe alındığı yıldan önceki bir takvim yılında bu işyerinden SGK 'ya APHB leriyle bildirilmiş bulunulan sigortalı sayısının ortalaması 30 sigortalı olmasına karşılık işyerindeki çalışan sayısı en sonuncu ayda 25 sigortalı ise, İŞKUR işbaşı eğitimini tamamlamış olan kişi bu işyerinde 26 ncı, 27 nci, 28 inci, 29 uncu veya 30 uncu sigortalı olarak işe başlatılmış olması hallerinde işyeri bu sigortalıdan dolayı sadece 5 puanlık prim desteğinden yararlanacak ama 6 puanlık bu yeni teşvikten yararlanamayacaktır! İşyerinin 31 inci sigortalısı veya 35 inci sigortalısı olarak işe başlatılması halinde ise her iki teşvikten de yararlanılabilecek ve dolayısıyla bu sigortalının her ay aylık sigorta primlerine esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan (5 + 6 =) 11 puanlık malullük, yaşlılık ve ölüm sigortası primlerinin işveren hissesine ait tutar Hazine ve Fon tarafından karşılanacaktır.

1.1.2.2 - Bu teşvik kapsamında işe alınan sigortalıların Hazineden karşılanan 5 puanlık prim indiriminden sonraki (kalan) malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları priminin (prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan) işveren hissesi tutarının bu teşvikten yararlanılarak (Fon'dan karşılanabilmesi için) işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak; 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerinin Kuruma yasal süresi içinde verilmiş olmaları gerekmekte ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile birlikte teşvik kapsamı dışında kalan işveren hissesi primlere ait tutarların yasal süre içinde ödenmiş olmaları da gerekmektedir.

1.1.2.3 - Bu teşvik kapsamına giren sigortalıların işe alındıkları işyerinin Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcunun bulunmaması şarttır. Ancak SGK ya olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanununun 48 inci maddesine göre **tecil ve taksitlendirilmiş olması** veya ilgili diğer kanunlar uyarınca prim borçlarının **yeniden yapılandırılmış ve taksitlendirilmiş olması halinde** bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece, işverenlerin bu teşvikten yararlanmasına engel teşkil etmeyecektir.

1.1.2.4 - Bu teşvikten yararlanan işyerlerinde yapılan kontrol ve denetimlerde; çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak (Kuruma) bildirmedığı, yani kaçak (kayıt dışı) çalıştırdığı tespit edilen işverenler, tespite ilişkin işlem tarihinden itibaren 1 yıl süre ile bu prim desteğinden yararlandırılmayacaktır!

Aslında bu yönde bir tespit yapılması halinde sadece bu teşvikten değil, yararlanan diğer teşviklerden de 1 yıl süre ile yararlandırılmayacağı unutulmaması gerekir!

1.1.3 - Teşvik kapsamında olmayan iş ve işyerleri

İnşaat ile ihale konusu yapılan alım ve yapım işleri teşvik kapsamında değildir!

6645 Sayılı (torba) Kanunla 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa eklenen GEÇİCİ MADDE 15 'in altıncı fıkrasındaki düzenlemeye göre;

Kamu idaresine ait işyerlerinde, 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kamu kurum ve kuruluşlarına ait işyerlerinde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamına giren alım ve yapım işleri ve bu Kanundan istisna olan alım ve yapım işleri ile özel sektör işverenlerinin yurt dışındaki (taahhüt) işlerinde çalıştırılmak üzere ülkemizden yurt dışına götürülerek istihdam edilen sigortalılardan dolayı, bu teşvikten yararlanılamayacaktır!

18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçüklerin SGDP li çalışması mümkün değildir

Altıncı fıkrada ayrıca bu madde hükümlerinin sosyal güvenlik destek primine tabi çalışan sigortalılar hakkında da uygulanmayacağı belirtilmiş ise de ülkemizin emeklilik mevzuatına göre çalışanların 29 yaşından önce emekli olması zaten mümkün değildir. Dolayısıyla 18 yaşından büyük ve 29 yaşından küçük kişilerin SGDP li çalışmaları da mümkün değildir. Ancak altıncı fıkradaki düzenlemenin tamamının daha önce ihdas edilmiş olan diğer prim teşvikleriyle ilgili düzenlemelerden geçici 15 inci maddeye aynen aktarıldığı, fakat uygulanırılığı zaten mümkün olmayan "sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar" ibaresinin gözden kaçırıldığı ya da fıkra metninden çıkarılmasının unutulduğu düşünülmektedir!

1.1.4 - Fon'dan karşılanacak olan prim indirimi tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacaktır.

1.2 - Yukarıdaki açıklamalarımızın dayanağı olan geçici 15 inci maddedeki düzenlemelerde aynen;

"4447 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 15 – 18 yaşından büyük, 29 yaşından küçük olanlardan Türkiye İş Kurumu tarafından 31/12/2016 tarihine kadar başlatılan işbaşı eğitim programlarını tamamlayanların;

a) Programın bitimini müteakip en geç üç ay içinde programı tamamladıkları meslek alanında özel sektör işverenleri tarafından 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında işe alınması ve

b) İşe alındıkları yıldan bir önceki takvim yılında işyerinden bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerindeki sigortalı sayısının ortalamasına ilave olması,

kaydıyla, işe alındıkları işyerinin imalat sanayi sektöründe faaliyet göstermesi hâlinde 42 ay, diğer sektörlerde ise 30 ay süre ile 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi uygulandıktan sonra kalan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait oranına göre ve aynı Kanunun 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan tutar Fondan karşılanır. 30/06/2015 tarihine kadar başlayan işbaşı eğitim programlarının katılımcıları için bu fıkradaki süreler 6 ay artırımlı uygulanır.

Birinci fıkra kapsamında destekten yararlanacak imalat sanayi sektöründe faaliyet gösteren işyerleri, işkollarına göre Avrupa Topluluğu Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması dikkate alınarak Bakanlık tarafından belirlenir.

İşveren hissesine ait primlerin Fondan karşılanabilmesi için işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak; 5510 sayılı Kanun uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi, sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutarı ile Hazine ve Fon tarafından karşılanmayan işveren hissesine ait tutarı yasal süresi içinde ödemesi ve kapsama giren sigortalının işe alındığı işyerinden dolayı Sosyal Güvenlik Kurumuna prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borcu bulunmaması şarttır.

Sosyal Güvenlik Kurumuna olan prim, idari para cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 6183 sayılı Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili diğer kanunlar uyarınca prim borçlarının yeniden yapılandırılmış ve taksitlendirilmiş olması, bu tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma devam ettiği sürece işverenlerin bu fıkra hükmünden yararlanmasına engel teşkil etmez.

Yapılan kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu maddeyle sağlanan destek unsurlarından yararlanamaz.

Bu madde hükümleri; kamu idaresine ait işyerleri, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa ve uluslararası anlaşma hükümlerine istinaden yapılan alım ve yapım işleri ile 4734 sayılı Kanundan istisna olan alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

Fondan karşılanan prim tutarları, gelir ve kurumlar vergisi uygulamalarında gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Bakanlar Kurulu, birinci fıkrada belirtilen tarihi birer yıl süreyle ve en çok 31/12/2018'e kadar ertelemeye yetkilidir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.”

Denilmektedir.

1.3 - Bu istihdam teşviki her ne kadar 6645 sayılı (torba) Kanunun yayımlandığı 23.Nisan.2015 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiş ise de uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirleyecek olan tebliğin Bakanlıkça yayımlanması beklenmelidir.

Bilgi ve gereği rica olunur.

